

KRONIKA

Na prowincyi w Królestwie z pocztą rocznie rs. 12 (złp. 80); kwartal. rs. 3. (złp. 20). W Cesarstwie ta sama opłata co na prowincyi w Królestwie, z dodaniem rs. 4 rocznie lub 1 kwartalnie za koperty.

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Jutro Św. Joanny Fr. Wd. i Jacka. Wschód słońca o g. 4 m. 53.—Zach. o g. 7. m. 11.

Biuro Redakcji przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nr 415. wprost kościoła XX. Karmelitów.

Dzisiaj rano stopni ciepła 17, wczoraj w poł. ciep. 23. Wysokość wody na Wiśle stóp 1 cali 11.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, zgodnie z wnioskiem JO. Księcia Namiestnika Królestwa, NAJMŁODSIWIĘJ dozwolił raczył powrócić do Królestwa Polskiego, wychodząc: Antoniemu Łukaszewskiemu, Teodorowi-Marcinowi dwóch imion Romanowi, Janowi Kuczkowskiemu, Hipolitowi Cieszkowskiemu, z żoną i Adamowi Dzwonkowskiemu, na zasadach Ukazu NAJWYŻSZEGO z d. 15 (27) Maja 1856 r.

duszków Skarbowych, w połowie dla wdowy, w połowie dla dzieci.

32) Andrzejowi Mordal v. Mordel, b. drożnikowi, za 25-letnią wojskową i cywilną służbę, rs. 16 k. 12, w drodze łaski, z funduszków Skarbowych.

33) Maryannie z Jaroskich Kowalskiej, wdowie po Józefie Kowalskim, drożniku, za 28-letnią wojskową i cywilną jej męża służbę, rs. 8 k. 6, w drodze łaski, z funduszków Skarbowych.

34) Filipowi Sawczukowi, b. drożnikowi, za 35-letnią wojskową i cywilną służbę, rs. 48 k. 37, z których rs. 15, z funduszków Stowarzyszenia, a rs. 33 kop. 37, w drodze łaski, z funduszków Skarbowych.

35) Pani Tekli z Wojczyków Marczewskiej, wdowie po Floryanie Marczewskim, radey dworu, naczelniku Wydziału Technicznego w Zarządzie XIII-go Okręgu Komunikacyi, za 35-letnią wojskową i cywilną jej męża służbę, rs. 450, z których rs. 120, z funduszków Stowarzyszenia, a rs. 330, w drodze łaski, z funduszków Skarbowych.

36) Apolonii z Chmielewskich Szadkowskiej, wdowie po Andrzeju Szadkowskim, drożniku miejskim w Warszawie, oraz ich córkom: Katarzynie, Eleonorze, Agnieszce-Ludwice-Matyldzie, za 27-letnią wojskową i cywilną ich męża i ojca służbę, rs. 22 k. 50, w drodze łaski, z funduszków Skarbowych, w połowie dla wdowy, w połowie dla córek.

37) Maryannie z Jastrzębskich Wasilew v. Szczukin, wdowie po Stefanie Wasilew v. Szczukin, drożniku, oraz ich córkom: Maryannie i Teofilii, za 32-letnią wojskową i cywilną ich męża i ojca służbę, rs. 26 k. 87½, z funduszków Skarbowych, to jest: dla wdowy rs. 16 k. 12½, dla córek zaś rs. 10 k. 75.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Towarzystwo Rolnicze w Królestwie Polskiem.

Podaje do wiadomości, iż wyznaczoną przez Towarzystwo została kwota rs. 100, w nagrodę za ułożenie najlepszego Poradnika hodowli bydła rogatego, obejmującego wszelkie teje hodowli zasady ze szczególnem onych zastosowaniem do warunków i potrzeb hodowli krajowej.

Za dziełko tej treści, które przez specjalną delegację, od Komitetu Towarzystwa wyznaczyc się mającą, za najlepsze uznaniem zostanie, autor onego, oprócz wymienionej nagrody 100 rs. otrzymać jeszcze może rs. 200, jeżeli prace swoją na własność Towarzystwu Rolniczemu odstąpić zechce.

Poradnik do nagrody konkursujący, ma głównie obejmować:

Opisanie głównych rasy bydła rogatego podług miejscowości takowe produkujących, t. j. bydła nizinnego, górskiego i stepowego z oznaczeniem przymiotów i cech tychże rasy;

Opisanie rasy pojedynczych;

Podział takowych odpowiednio do celów, dla których bydło z korzyścią chodowane być może, t. j. mleka, pociągu i wypasu, ze względu na miejscowe rasy krajowe; oraz wskazanie cech mleczności i wyłożenie teorii wydzielania się mleka, cech zdatości do tuczenia i do pociągu z opisem normalnego rozwinięcia muszkułarnego systematu;

Zasady hodowli bydła rogatego, stosownie do szczególnych kierunków takowej, a mianowicie rozmnażania rodowego, krzyżowania, odświeżania krwi, tworzenia rasy;

Rozbiór środków hodowli bydła w kraju naszym odnośnie do celów teje z zakonkludowaniem ku któremu z nich, t. j. wykształceniu mleczności, czy też zdatości do pociągu lub tuczenia i w jakich okolicznościach hodowlę kierować należy;

Wykazanie błędów hodowli najbardziej u nas rozpowszechnionych;

Wykład warunków letniego i zimowego utrzymania bydła; na mleko jakoteż do pociągu i na rzeź chodowanego;

Ocenienie rozmaitych gatunków paszy i sposobów jej przygotowania pod względem produktywności stąd otrzymywanej, z poparciem wykładu tej rzeczy tabelami porównawczemi, w których wszelka pasza na wartość siana zredukowaną być winna;

Opis chorób, którym bydło u nas ulega, tudzież nakazanie pospolitych środków leczenia, z dołączeniem przepisów ostrożności w chorobach epidemicznych;

Opis obory wzorowej, t. j. zdrowie bydła i

WSZYSTKO ŹŁE. WSZYSTKO DOBRZE.

POWIĄSTKA OBYCZAJOWA.

(Dalszy ciąg, patrz Nr. 38. Kr.)

Zasiadł Szymon do napisania listu. Nie bardzo był piśmienny, więc mu nie szło prędko i łatwo, a przytem przemagała jego gniewliwa natura, chociaż dobra w gruncie serca. Pisał tedy, mrużąc, przeklinając; a tym czasem żona siedziała przy Kaziu, który co chwila był rzeźwiejszy; szczęśliwa że Bóg odwrócił od niej dwa tak okrutne ciosy, nie zważała na pomrukiwanie męża.

— Przecież skończyłem do stu tysięcy... Nie dała mu dokończyć przekleństwa, tak potocznego w mowie naszej i zawołała:

— Nie grzesz, nie przeklinaj, a zwłaszcza wtenczas, kiedy powinienes paść na kolana i dziękować Bogu za jego łaskę. Pokaż coś napisal. Wzięła list i czytała głośno.

„Wszakżem ci przepowiadał, że głupstwo robisz, biorąc się do handlu nie do piwowarstwa; znales się na tym jak gęś na dukatach; zgubiłeś siebie a razem i nas, bośmy dla ciebie wszy-

stko poświęcili. Zabrneliśmy w długi po szyć, żeby w naszym stanie nieskazone imie poczciwie zachować. Dostaliśmy pieniądze na zapłcenie skutków twojej nierozwagi; przyjeźdź po nie i oddaj co się komu należy.”

— Mężul! zawołała, jakże jesteś niemiłosierny! Czy nie pojmujesz że takim pismem zabiłbyś naszego syna, że on by nie przeżył takich wymówek, że wołałby pójść do więzienia za długi, niżeli wyrzucić sobie że nas do ubóstwa przyprowadził? I godzisz się tak pisać? Z łaski księcia kasztelana masz pieniądze bez procentu; oddasz je kiedy będziesz mógł, jak ci Bóg pobłogosławi. A więc dziękuj Bogu, pracuj i oszczędzaj, a syna bez potrzeby nie zasmuczaj... a wszystko będzie dobrze.

Zerwał się Szymon na te ostatnie słowa, których nie mógł cierpieć od czasu, jak tyle kłopotów spadło razem na głowę jego.

— Tym gorzej, tym gorzej! zawołał, że nie ma oznaczonego terminu. Czy ty myslisz że ja nie mam ambicyi, dla tego żem nie szlachcic, nie książę, ale prosty sobie mieszczanin? Kiedy człowiek ma oddać dług, to sobie czas rozrachuje i wie czego się trzymać. Ale kiedy mu to zostawia jego własnej woli, jego charakterowi, cięży mu na sercu jak kamień młyński. Najgorsza taka pożyczka na pół z łaski; człowiek nie śmie zjeść kawałka mięsa, wypić szklanki piwa, lub kieliżka wódki, pogadać z przyjacielem lub sąsiadem:

bo mu się zdaje że traci pieniądze i czas któreby do spłacenia długu posłużyły; że krzywdzi swego wierzyciela i dobrodzieja razem. To jeszcze gorsze! to jeszcze gorsze!

— Ach! już ciebie nie nie uspokoi i nie pocieszy, z żalem zawołała żona. Mężul! zastanów się, ile bluźnisz, ile grzeszysz przeciw opatrzności Bożkiej. Ty, że strachem powiadam ci, może sięgnąłeś twoim nieszczęśliwym humorem, wszystko złe które od lat kilku na nas spadło. Uprzykrzy się Bogu zlewać łaski swoje na tego, kto ich znać i uszanować nie umie.

— Oto jest! zawołał Szymon. Kogut winien więc na niego! jak to powiedziano w bajce, co jej się Kazio nauczył przed samą chorobą. Ale ustępuję ci z placu; ty wszystkiem rządysz, o wszystkiem radzisz. Napisz więc sama, a daj mi pokój.

To rzekłszy, podał list, rzucił go na ziemię i poszedł do browaru, gdzie resztę złego humoru wylał na czeladź swoją.

Nie odpowiadając na gderanie męża, Rzepicka zasiadła przy stoliku i te kilka słów napisała:

„Kochany biedny Józul! nie smuć się i nie dręcz. Bóg natchnął mię szczęśliwą myślą; dostałam pieniądze od szanownego J. O. Księcia kasztelana, którego syna uratowałeś przed kilkoma laty. Przyjeżdżaj czempredzej; wszakże najwięcej winien jesteś w Krakowie! Resztę rachunku stąd odeszlesz. Książę dał nam pieniądze bez pro-

dobroć nawozów zabezpieczającej, ze względem na taniość budowy;

Konkursujący do nagrody autorowie, zechcą przesłać swe rękopisma pod adresem Towarzystwa Rolniczego w Warszawie, najdalej do dnia 1-go grudnia 1860 roku, z zachowaniem przyjętych powszechnie w takich razach warunków, t. j. nie wyrażając nazwiska na rękopiśmie, lecz dołączając takowe w oddzielnej kopercie z dewizą lub znakiem wyróżniającym, którą to dewizę lub znak na rękopiśmie również zamieszczą. Prezes, Andrzej Zamojski. Członek Sekretarz, Władysław Garbiński.

— *Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności*, zawiadamia że z dniem 1-ym września r. b. Wydział VII tegoż Towarzystwa „Kasy pożyczkowej” rozpoczyna swe działanie.

Interessowani dowiadywać się mogą o warunkach pożyczki, i o wymaganych przy jej zaciąganiu formalnościach, w kancelaryi Towarzystwa Dobroczynności, od d. 1 do 15 każdego miesiąca, z wyjątkiem świąt w godzinach pomiędzy 5 i 7 po południu, u dyżurnego Członka Towarzystwa. Warszawa d. 18 sierpnia 1859 r.

— *Droga żelazna Warszawsko-Wiedeńska.*

Wykaz porównawczy dochodu za miesiąc lipiec roku 1859 1858.
Za przewóz osób rs. 55,975 k. 96 1/2. rs. 51,283 k. 51.
„ „ towarów rs. 41,075 k. 24. „ 45,503 k. 95 1/2.

Razem rs. 97,051 k. 20 1/2. rs. 96,787 k. 46 1/2.
Zatem w miesiącu lipcu 1859 r. więcej o rs. 263 k. 74, a od 1-go stycznia do ostatniego czerwca 1859 r. więcej rs. 55,787 k. 93 1/2.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

A M E R Y K A.

New-York 28 lipca. Rewolucya w państwie Ekwador powoli się rozszerza; Guayaquit ciągle blokowany; Peru uzbiera się do wojny z Boliwią i Equadorem. W Cuzco przytłumione rozruchy powstańcze. Kongres w Chili wybrał miasto Sant-Jago na posiedzenia. Poselstwo Prezydenta Monte objawia przychylność dla Stanów Zjednoczonych. *Schl. Ztg.*

A U S T R Y A.

Wiedeń 15 sierpnia. Cesarz wydał rozporządzenie co do postępowania z żołnierzami rodem z Lombardyi, wracającymi do kraju. Rozkazano każdemu z nich wydawać świadectwa; jeżeli byli zastępcami, otrzymują należny im kapitał bez straceń, zostawiają im całe umundurowanie; nie wolno żadnej jego części odbierać im, albo zamieniać na gorszą. Wszystkie te postanowienia mają być odczytane Lombardczykom służącym w wojsku, z dodatkiem, że rząd cesarski postara się na konferencyach w Zürich, by Lombardczycy, którzyby chcieli w wojsku c. k. pozostać, mogli następnie wrócić do kraju. W takim razie jednak obowiązani są wysłużyć wszystkie lata służby, wolni są tylko od służby w rezerwie. Co do oficerów, nie wydano żadnego

centu i możemy je oddać wtenczas, kiedy będziemy mogli. Mamy zatem wolne ręce, a Bóg nam użyczy czasu i zdrowia. Wszystkie więc będzie dobrze. Twoja kochająca matka

Rzepecki rzucił okiem na pismo żony i pomruknął: „A czemuż w dodatku nie podziękujesz mi za to, że nas w takie długi wprowadził? U ciebie wszystko dobrze, nawet choroba i strata majątku.

Jak gdyby na ukaranie pana Szymona, nie skończyły się ich troski. Stanisław przepadł jak kamień w wodę, a biedny Kazio upatrzwszy chwilę, kiedy matki przy nim nie było, wyskoczył z łóżka, pobiegł do okna, żeby zobaczyć co się dzieje na świecie i znowu zapuchł okropnie. Taka recydywa jest bardzo niebezpieczna; już tym razem matka zaczęła tracić nadzieję o jego życiu. W jakim humorze był pan Szymon, nie potrzebujemy opowiadać. Joanna płakała w cichości, tając łzy swoje przed matką, a bardziej jeszcze przed ojcem.

W domu Rzepeckich nastąpiła ważna reforma; pan Szymon odprawił fabrykanta i sam zajął się robieniem piwa, której to pracy już był od lat czterech zaniechał, zwłaszcza też od czasu jak trzykrotnie został królem kurkowym. Do tej dostojności przywiązana była płaca parę tysięcy złotych wynosząca, lecz wychodziła ona na tygodniowe traktamenta szanownych braci kur-

postanowienia, wiadomo bowiem, że ci mogą w każdej chwili służbę opuścić.

Obraduje tutaj komisyja dla urządzenia kościelnych stosunków protestantów; do narad należą, oprócz ministrów, członkowie rady państwa. Jak te narady wypadną dla kościoła protestanckiego, jeszcze nie wiadomo; ogłoszenie jego autonomii i porównania z kościołem panującym, zadowoliliby bardzo; nawet pewna częśćka duchowieństwa katolickiego uważa to za konieczne, w interesie nawet samego kościoła. *(Schl. Ztg.)*

Wiedeń 15 sierpnia. Izba handlowa Wenecka zawiadzała dyrekcyją poczt w Weronie, o zrobienie naglącego przedstawienia do ministerstwa, izby korrespondencye mogły znowu wrócić na drogę normalną. Droga bowiem używana przez Tyrol i Szwajcaryę, zbyt jest długą i nadto wiele wywołuje uzależnień. Stan interesów handlowych w Wiedniu przedstawia wielką ciszę; nikt się o giełdę nie troszczy, a wielu żeby wytchnąć po ciężkich kłopotach, na jakie w ciągu upłynionych sześciu miesięcy byli narażeni, woli podróżować, jak rozpoczynać nowe interesa. Ceny papierów utrzymują się wprawdzie dosyć stale, co dowodzi, że jeszcze wiele nie zatrudnionego jest kapitału i byle znowu rozwinął się ruch handlowy, nie jeden kapitalista szukać będzie umieszczenia dla swoich funduszów. Eskonto wexlowe tak jest niskie, jak od wielu lat nie pamiętają, a giełda dosyć korzystną o położeniu politycznym objawia opinią, tak że się nikt ważnych zawikłań nie lęka, *(Schl. Ztg.)*

B E L G I A.

Bruxella 11 sierpnia. Handlowy komitet centralny, objawił swój, z powodu przeznaczenia Antwerpii na twierdzę, w ogłoszonym raporcie p. Orts następującemi słowy: Komitet centralny wyraża jednogłośnie żal swój, z powodu, że stolica handlu belgijskiego ma otrzymać przeznaczenie tak przeciwne spokojnemu posłannictwu. Większość znosi z pokorą ten stan rzeczy, który, uważa za wolę Opatrzności. *(Schl. Ztg.)*

F R A N C Y A.

Stosunki między posłami Francyi i Sardynii na naradach w Zürich są najprzyjaźniejsze.

Zasady traktatu Villafranka mówią, że Austrya zatrzymuje Wenecyę, i że Wenecya mieć będzie rząd własny, oddzielny. Jest to przedmiot, który może zająć nie jedno posiedzenie. Powiedzieliśmy nieraz, co powinna w tej sprawie uczynić Austrya, a czego właśnie żąda Francya, ale naturalnie nie należy się dźwigić, jeśli nie łatwo będzie nakłonić dwór wiedeński, aby nadał pewien rodzaj niezawisłości i indywidualności tej samej Wenecyi, którą on nawykł uważać jako część nieoddzelną cesarstwa austriackiego.

Kwestya księstw jest także najeżona trudnościami, sprzecznościami i niepodobieństwami, wśród których jednakże potrzeba przejść i dostać się do logicznego i praktycznego rozwiązania. Wytrwałość ludności Modeny, Parmy, Placencyi i Florencyi, w odrzucaniu dawnych dynastyi książęcych, wskazuje dokładnie jakie będzie konieczne rozwiązanie tej kwestyi. Ale także będzie to rezultat drażliwy i trudny do otrzymania od Austrii.

W świecie politycznym europejskim, wąpi-

o możliwym przyprowadzeniu do skutku myśli związku włoskiego. Ale sądzimy, że wątpiacy mylą się bardzo. Włochy wejdą w związek; możemy to z pewnością zapowiedzieć. Dodamy, nie obawiając się, żeby nam fakta kłamstwo zadały, że związek włoski będzie i pozostanie jednym z najpiękniejszych dzieł naszej epoki, zarówno korzystnym dla pokoju Europy, jak i dla bezpieczeństwa Francyi.

Każdemu wiadomo, że wzburzenia we Włoszech, niepokoja i zakłócają Europę. Uorganizować Włochy tak, żeby usunąć wszelkie ziarno rewolucyi, jest to uspokoić Europę przez uspokojenie Włoch. Każdemu także z drugiej strony wiadomo, że Francya nie może się obejść bez wywierania wpływu na półwysep, wpływu materialnego i bezpośredniego, chyba pod tym podwójnym warunkiem, że ta krajina nie będzie pod jej bokiem stanowić ogniska rewolucyi, lub zbyt silnego zjednoczenia, i że na swojej granicy, w królestwie Piemontu, znajdzie sprzymierzeńca szczerego i silnego. Tak więc interesem jest Francyi, aby Włochy były tyle silnemi i zgodnemi, aby mogły stawić czoło pretensjom Austrii, ale nie tyle znowu, żeby kiedyś w chwili ambitnego marzenia, którego ze swoich monarchów, mogły się stać niebezpieczeństwem albo pogroźką dla Francyi.

Żeby zaś związek włoski nie był ligą książąt przeciw ludom, ani ludów przeciw monarchom, czemuż on być powinien? jaki ma być jego duch jaki jego charakter? W tem jest kwestya. Będzie to wszystkim dla niezawisłości narodowej, ale niezem dla swobód publicznych, jeśli w radzie związku, obok reprezentantów monarchów, nie będą zasiadali reprezentanci ludów. Jednym słowem, potrzeba, żeby Włochy były razem związkowemi i reprezentacyjnemi.

Ten system godzi i łączy wszystko. Zostawia on monarchom władzę wykonawczą, rząd generalny, władzę monarchiczną, daje ludom rękomię, dając im przez ich reprezentantów, udział w środkach prawodawczych i prawach finansowych. *(Nord.)*

Jeden z korespondentów dziennika Nord skreśliwszy ogólny zarys uroczystości wojskowej z dnia 14 sierpnia; którego jako rzeczy już wiadomej, nie będziemy powtarzali, tak kończy. Widząc to wszystko i słysząc pomyślałem. Jacyż to żołnierze, ileż to wielkich rzeczy możnaby dokazać? I w rzeczy samej, trzeba mieć wielką władzę nad sobą, trzeba głęboko zamilować pokój, żeby wstrzymać się pośród zwycięstw i skazać na nieczynność tyle miłości i poświęcenia, tyle męstwa rozumu i nauki.

A jeżeli to wstrzymanie się wśród niedokonanego przedsięwzięcia, daremnemi uczyni i krew przelaną i miliony kosztów wojennych? Jeżeli zle nie wytępienie w zarodzie, będzie wzrastać z nową mocą? Któż kiedy wiedzieć będzie jakie uczucia napełniały w tym dniu uroczystym serce Napoleona III. Jakie myśli zajmowały jego umysł? Spokojny, nie wzruszony, nieodgadniony, był obecnym obrzędowi, jak posąg swego stryja.

Lud paryżki witał z szczerem zapałem, wojska które tyle trudów poniosły, tylu walecznych straciły. Lecz zdrowym rozsądkiem, nie uwodząc się echem dymem chwały, oceniał osiągnięte re-

zultaty, i jeszcze trzeba było ze swojego dołożyć.

Chciał przeto pan Rzepecki abdykować, lecz znowu odradziła mu żona.

Nie wyrzekaj się tej rozrywki w której sobie upodobałeś. Nie zarabiasz na twym urzędzie, lecz ogranicz się w częstowaniu i swego grosza nie wydawaj. Potrzebujesz przyjaciół musisz żyć z ludźmi starać się, żeby nasze piwo miało coraz to większy odbyt. Ludzie wiedząc o naszym nieszczęściu, a raczej o nieszczęściu naszego syna, chcą nam przyjść w pomoc. Od onegdaj mamy ośm nowych gospód, gdzie nasze piwo będziemy posyłać.

Nie będziemy opisywali powtórnej choroby Kazia. Flegmatyczne wyrachowanie doktora, znowu zetknęło się z obawą i boleścią ojca i z wrodzoną jego niecierpliwością. Był to dzień stanowczy, walka między życiem a śmiercią. Doktor przyszedł na oznaczoną godzinę, usiadł i rzekł nie patrząc na dziecko:

— Jakże noc przepędziło?

— Spokojnie, bardzo spokojnie: odpowiedziała matka.

— Czy nie miało pragnienia?

— Nie, piło tylko trzy razy od wczorajszego wieczora.

— Czy długo spało?

— Bardzo długo.

— A sen czy był spokojny?

Szymon z niecierpliwości pukał nogami podczas tych zapytywań.

— Panie doktorze, rzekł, dziecko leży w łóżku; zobacz je i powiedz nam szczerze, co się z nim stanie. Jeżeli nic dobrego nam nie powiesz, to po co dręczysz nas temi pytaniami?

— Bądź że cicho na miłość Boga! zawołała jego żona. Szymonie! Szymonie! im więcej gadasz, tem gorzej gadasz; nie przeszkadzaj doktorowi.

Doktor nie odpowiedział ani słowa, usiadł przy łóżku i pochylił się nad dzieckiem, pomacał jego pulsa i ucho przyłożył do piersi. Potem znowu czekał przez parę minut, nareszcie obudził dziecko lekkim wstrząśnięciem i wołając nań po imieniu.

Przez ten czas Szymon przechadzał się wzdłuż i wszerz po izbie, gwałtowne ruchy wskazywały jego niecierpliwosć. Dwa razy zbliżył się i zapytał: I cóż? Lecz doktor nie odpowiadał.

Pani Szymonowa stała za doktorem i z bijącym sercem sledziła wszystkie jego poruszenia.

Nie mogąc dłużej wytrzymać, Rzepecki zbliżył się po raz trzeci do łóżka i zawołał:

— Dalibóg! Krew mię zaleje. Powiedzże! jak się ma? Nie bój się; jeżeli ma umrzeć, powiedz to wręcz.

Doktor podniósł się z krzesła, wziął za rękę piwowara, z tą samą oziębłą miną i rzekł:

— Winszuję ci, już się skończyło.

zultata. I w cichości serca zapytywał się, czy one odpowiadają poniesionym stratom. (Nord.)

Paryż 15 sierpnia. Z źródła bardzo autentycznego mamy wiadomości o posiedzeniach konferencji. Na pierwszym nie zaszło nic ważnego. Po wymianie mandatów toczyła się rozmowa przygotowawcza nad faktami ogólnymi. Na drugim posiedzeniu już postać rzeczy stała się poważniejszą. Gdy określono z ścisłością punkta, względem których ułożono się w Villafranca, a między którymi jest zapewnienie powrotu książąt do ich państw, zaraz pełnomocnik sardyński oświadczył, że nie może przystać na taki warunek, albowiem instrukcja jego zaleca mu, aby nie zezwolił na propozycję jakiej Piemont nigdy nie przyjmie. W ten czas zawiązała się żywa rozmowa, którą p. Bourqueney i hr. Colloredo popierali przeciw pełnomocnikowi sardyńskiemu. Tak dalece, że ostatni uznał za przystoite opuścić posiedzenie. Odtąd tylko prywatnie się widywali, ale nic nie zdołało zmienić postanowienia p. Desambrois, tem bardziej, że jego instrukcja bardzo jest ścisła. Odniesiono się do Wiednia, Turynu i Paryża. Nie ulega wątpliwości że gabinet sardyński będzie umiał tę samą zachować godność i postawę, chyba żeby cesarz miał mieć taki wpływ na Wiktora Emanuela, iżby dla niego odstąpił od swoich żądań. Już hr. Arrese wyjechał do Turynu, może jego bytność wywrze wpływ jaki nakrótla. Nadmienić wszakże potrzeba że skoro by król nakłonił się do ustąpienia, naówczas gabinet Ratazzi poda się do dymisji.

Tymczasem cesarz pozostawia we Włoszech dosyć znaczny korpus wojska, który w przypadku potrzeby, zdoła przymusić do wykonania jego woli w legacyach i we Włoszech środkowych. Oprócz tego niektórzy twierdzą, że właśnie, aby dać poznać swą wolę i swe pierwsze zamiary, cesarz, z powodu przyjęcia p. Nerli, kazał w dzienniku urzędowym ogłosić uznanie Ferdynanda IV. Lękam się, aby się ta sprawa nie stała zawilszą, w skutek postawy jaką przyjmuje gabinet angielski, który zdaje się nie podzielać zupełnie, sposobu widzenia Francji. Z tej strony zdaje się obawa być dosyć uzasadnioną i nad tem poczęły się rozwodzić dzienniki francuzkie, mianowicie artykuł onegdajszy w *Journal des Debats* „o zachowaniu się Anglii i jej groźbach,“ w którym to najwięcej uderza, że zawiera okresy które słyszano w Londynie wychodzące z ust p. Persigny do osób znakomych. Wreszcie, listy z Londynu potwierdzają, że czynność w portach angielskich się podwoiła; i tak dokładne donoszą szczegóły, że ani podobna wątpić o nieufności, jaką się Anglicy względem Francji powodują. (Ind. Bel.)

N I E M C Y.

Eisenach 14 sierpnia. Wczoraj odbyło się drugie zebranie patryotów niemieckich, w miesie naszym, wywołane przez komitet pierwszego zebrania. Liczba członków była jeszcze liczniejszą, a przybyło też kilku członków stronnictwa Götajskiego. Już przy pierwszych obradach poru-

szono nie które kwestye: mianowicie hegemonia Pruss, ograniczenie prawa klubów i druku w postanowieniach sejmu związkowego z 1854 r. Teraz nad zmianą pierwotnego programu toczyły się rozprawy: postanowienie wszakże do przyszłego odłożono zebrania. (Schl. Ztg.)

Eisenach 15 Sierpnia. Na dzisiejszem drugim głównem posiedzeniu bawiących tu niemieckich patryotów uchwalono kilka ważnych punktów, które jednak przed 28 b. m. nie mają być publicznie ogłoszone. Tyle tylko teraz zapewnić można, że takowe oparte są na projekcie w Eisenach i Hannoverze ułożonym, że względem na objawione tymczasem rozmaite życzenia i że bez różnicy stronnictw wszyscy obecni podają sobie dłoń do popierania zamiarów swoich w ogólnym celu zebranych. Zapewnie przyszłe wielkie Zgromadzenie nastąpi w Frankfurcie n. M. Główną cechą zgromadzenia była jedność, a treścią rezultatu możnaby nazwać utworzenie stronnictwa narodowego, obejmującego w sobie wszystkie stronnictwa postępowe. (Schl. Ztg.)

P R U S S Y.

Berlin 15 sierpnia. Wszelkie wiadomości o podawaniu się tego lub owego ministra pruskiego do dymisji, są bezzasadne. Powszechnie tu obudzilo zadziwienie, że *Korrespondencja austriacka* i *Patrie* tego samego dnia wystąpiły z oświadczeniem: iż nierozsądkiem jest rozprawić o nastąpieniu w tych dniach zbliżeniu się Austrii do Pruss. Ta równoczesność w takim zapewnieniu, każe się domyślać, że między Austrią i Francją jest jakieś porozumienie się, skutkiem którego druty w Paryżu i Wiedniu na jedno tempo grają. Ten pieśni wiedeńskich, powinien być od dawna dla Prusaków być skazówką, że nie ma zbliżenia się między Austrią i Prussami a przynajmniej że dążność do zgody między temi dwoma państwami, dziwną postępuje drogą, i zapewne do zamierzonego kresu nie dojdzie. (Schl. Ztg.)

Berlin 16 sierpnia. Zdaje się że książę Rejent w ostatnich dniach tygodnia wyjedzie do Ostendy. Co do udziału w kongresie, rząd pruski podziela zupełnie zdanie rządu angielskiego, że potrzeba czekać co z konferencji Zurychskich wypadnie, zanim będzie się można do kongresu obowiązać. Przedewszystkiem potrzeba się dowiedzieć, czy jest podobieństwo złożenia związku federacyjnego państw włoskich i czy wszyscy mający do niego należeć zyczą sobie utworzyć związek. Przywrócenie wydalonych książąt, których prawa są poręczone przez wielkie mocarstwa, należy raczej do obydwóch cesarzów, ale wielki książę Toskanii mógłby w ostatnim razie odwołać się do tych, którzy mu posiadanie państwa poręczyli, o czem też zawczasu myśleć wypada. Zdaje się że Napoleon III ma zamiar, dozwolić aby się powstanie we Włoszech środkowych parlamentarnie tak zużyło i wyczerpało, że interwencja bez krwi przelewu będzie możliwą. O zbliżeniu się gabinetów wiedeńskiego i berlińskiego nie ma wcale mowy, i nic nie przemawia za tem żeby w Wiedniu zbliżenie się

było pożądanem, Owszem hr. Rechberg na przesłaną mu notę z dnia 23 z. m. względem zadosyć uczynienia za niesprawiedliwe oskarżenia Pruss, ani nawet nie odpowiedział, a tem mniej takowej zadosyć uczynił. A jednak dzień w Villafranca był dniem uludy i niespodzianej kleski gabinetu wiedeńskiego, chociaż dotąd nie jest wyjaśnione dla czego to nastąpiło. (Bresl. Ztg.)

S Z W A J C A R Y A.

Zürich 12 sierpnia. Wczoraj rząd tutejszy w tak zwanym *Baurgarten* dawał obiad dyplomatom na konferencyą przybyłym. Wszyscy pełnomocnicy oraz członkowie poselstw zebrali się, a przy cudownym widoku, z wysokiego tarasu na jezioro i Alpy, gdy kuchnia p. Baur, tyle wychwalana przez turystów, nie pozostawiała nic do życzenia, wszyscy doznali najzupełniejszego zadowolenia. Wieczorem światło gazu okryło płomieniem piramidę, zabrzmiała muzyka marszu pokoju Ryszarda Wagner z opery *Rienzi*. Przy uczcie znajdowali się też prezydent związku Dubs wiceprezydent Frey Herosé i p. Pioda. W końcu obiadu p. Dubs wniósł trzy toasty za zdrowie trzech monarchów, dziękując za zaszczyt jakiego Zurych doznał przez wybranie tego miasta na konferencyę. Na to hr. Colloredo oświadczył że właśnie wybór tego miasta jest dowodem szacunku jaki monarchowie mają dla Szwajcaryi i wniósł zdrowie Szwajcaryi i miasta Zurych. Radca związkowy Frey Herosé wniósł toast za przywrócenie trwałego pokoju, które to życzenie wszyscy podzielali, chociaż każdy zapewne wątpi, żeby się tak prędko miało spełnić.

Jak już nieraz wspominaliśmy, najtrudniejszym punktem do rozpraw i pojednania się, jest przywrócenie dawnych dynastji Toskanii, Modeny i Parmy. Żądania Sardynii sprzeczne z austriackimi i francuzkimi są bardzo ważne, i jeszcze więcej występują na jaw przy poruszeniu kwestyi, czy Austriya ma być członkiem związku włoskiego. W każdym razie konferencye na długo się zanoszą za czem też przemawia ta okoliczność, że hr. Colloredo swoją rodzinę do Zurych sprowadza. Sposób naradzania się jest bardzo poufny i zwykle najprzód pełnomocnik francuzki rozbiera kwestye z pełnomocnikiem sardyńskim, a następnie z austriackim po szczególe i dopiero wszyscy razem znowu obradują. Jednak bardzo wielkie nastroją się trudności. Dochodzące z każdym dniem nowe wiadomości o organizującym się w księstwach uporze przeciw przywróceniu książąt, dają wiele do myślenia i wkrótce musi się rozstrzygnąć czy Francya dotrzyma słowa że nie będzie zbrojnie interweniować. To bowiem jest głównem zadaniem od którego rozwiązania dalsze układy na konferencyach zależą. (Bresl. Ztg.)

Bern 15 sierpnia. P. Meysenbug nie wyjechał z Zurych. Była to pomyłka nazwisk, bo właśnie wyjechał p. Meushengen, poseł austriacki który już do Bern powrócił. W sobotę przybyło z Wiednia dwóch sekretarzów, ale znów wczoraj na powrót pojechali. (Ind. Bel.)

— Col! co się skończyło? zapytał się ojciec ze drzeniem. Skończyło się, a wieszujesz mi? Da-libóg, chyba odszedłeś od rozumu.

— Przerywasz mi co chwila rzekł doktor. Odwrócił się do pani Szymonowej, wziął ją także za rękę i przydał.

— Kochana pani, wieszuję ci, dziecko żyć będzie!

— Życ będzie! zawołała szczęśliwa matka wznosząc ręce do nieba. Dziękujmy za jego dobrodziejstwa. Czyliż prawdę nam powiadasz doktorze? Nie zwodzisz mię powodowany litością? Nadzieja ta jestże ugruntowana?

— Nie ufam wcale temu co nam powiadasz, rzekł Szymon. Dziecko może być zdrowsze, ale któż zaręczy jak będzie jutro.

— W rzeczy samej: odpowiedział doktor: Bóg sam tylko może wiedzieć czy ja i ty jutro żyć będziemy; lecz wyrażam moje zdanie o terażniejszej słabości dziecka.

— I sądzisz, że wyzdrowieje tak prędko? To nie podobna; łudzisz sam siebie i nas. Spójrz na moją żonę, śmieje i tupa jak gdyby chciała tańcować. Dla niej dosyć jednego słowa; lecz ja nie wzruszę się tak prędko.

— Nie słuchaj go doktorze! zawołała uszczęśliwiona matka. On gotówby wątpić o dobroci samego nawet Boga. Mój Kazio będzie zdrow; wierzę ci, bo mi powiadasz szczęśliwą wiadomość. O moję dziecię! moje ukochane dziecię! Ta jedna chwila szczęścia wynagradza wszystkie moje cierpienia.

Podłożyła rękę pod głowę syna i całowała go z najmocniejszym uniesieniem.

— Szymonie! niewierny Szymonie! przybliż się, mały uśmiecha się do mnie.

Szymon zbliżył się z niedowierzaniem; lecz Kazio postrzegł go, wyciągnął ręce ku niemu i wyszeptał po cichu *ojcze*.

Szymon tak mocno się wzruszył, iż mimowolnie lzy stanęły mu w oczach. Kochał Kazia aż do szaleństwa, a widząc że odzyskał przytomność, nie mógł oprzeć się radości, która jego serce przenikła.

Żona spoglądała nań przez chwilę, potem objęła go za szyję i łącząc lzy swoje z jego łzami zawołała:

— Szymonie! teraz jesteś szczęśliwym, nie prawdaż?

Szymon odsunął się w milczeniu, a widząc że doktor zabiera się do wyjścia, rzekł do niego.

— Kazio jest zdrowszy, ja to sam widzę. Lecz przyznaj doktorze, że uczyniłeś nam większą nadzieję niżeli jest w rzeczy samej.

— Jakże jesteś osobliwszym człowiekiem! panie Szymonie, odpowiedział doktor. Gdy ci nic dobrego zwiastować nie mógł, przesadzałeś na złe wszystkie wyrazy moje; a teraz, gdy ci powiadam doskonałą wiadomość, nie chcesz jej wierzyć. Mógłbym ci wytłumaczyć na czem opieram zdanie moje; lecz nie zrozumiesz ani treści, ani wyrazów. Poprzestań więc na tem, że w tej chorobie, zaręczam za życie twojego syna. Jutro już będzie chciał wstać. Zachowajcie tylko wszelkie środki ostrożności, które wam tylokrrotnie wskazałem. Bądźcie zdrowi, jeszcze raz wieszuję wam.

Natychmiast po odejściu doktora, pani Rzepicka pobiegła do męża, wzięła go za rękę i zawołała:

— Szymonie! Szymonie! teraz przecie jesteś kontent.

— Tak jest, wyjąkał piwowar; lecz zdawało się, że to wyznanie nie chce wyjść z ust jego.

— Jesteśmy szczęśliwi? wszak prawda.

— Tak jest, tak rzekł, usuwając ręce.

Pomyśl sobie, zawołała jakby w natchnieniu, ile dobrodziejstw Bóg zesłał na nas, w ciągu tych kilku dni. Kazio żyć będzie i wyzdrowieje; za miesiąc odzyska rumieniec i wesołość, będzie skakał, będzie rośl jak kwiatek polny, pojedzie z tobą na przechadzkę. Będzie cię pieścił kochał, będzie podporą naszej starości. Józef zapłaciwszy długi znajdzie sposób do życia. Joanna jest smutna, ale i to się skończy. A ty kochany mężu bądź w dobrym humorze. Jutro niedziela, pojedź więc do Celestatu jako król kurkowy, przewodnik bractwa. Zastanowiwszy się uważnie, widzę że nas nie tak złego nie spotkało. Z czasem i pracą wszystko się wynagrodzi. Bóg nas doświadczył, jak mówi pismo święte, lecz Pan jedną ręką uderza, a leczy drugą. Poznasz teraz, iż rozpacz na nie się nie przyda, zwycięśnie i daremnie martwiłaś się. A co gorsza, w zmartwieniu nie miałaś siły do opierania się nieszczęściu, wszystko widziałeś w gorszym świetle jak było w istocie. Ach! nadzieja jest cudowną potęgą. Przyznaj kochany Szymonie; miej teraz więcej ufności i bądź bardziej wyrozumiałym dla siebie i dla drugich. A jeżeli kiedy jakie nieszczęście spadnie na nas, uczyn jak ja, nie upadaj pod jego ciężarem i powiedzto: przejdzie, a potem wszystko będzie dobrze,

TURCYA.

Konstantynopol 6 Sierpnia. Właśnie rozchodzą się tu wieści, że na wyspie Kandji okropne zaszły morderstwa. W większej liczbie mieszkający tam Grecy mieli nielicznych Turków wymordować. Okoliczność ta nabiera większej wagi przez to, że według wiadomości prywatnych nie był to skutek jakichś klótni przypadkowych, jak się z razu wydawało, ale od dawna przygotowanych zaburzeń. W ogólności możnaby o wielu miejscach w Turcyi powiedzieć, że nie ma tam pokoju, jakkolwiek pozory za spokojnością przemawiają. *Schl. Ztg.*

WŁOCHY.

Chambery 11 sierpnia. Jak nasi młodzi książęta tak mogą być uszczęśliwieni przyjęciem jakiego doznawają u ludności sabaudzkiej, tak z drugiej strony separatysty, dowiadując się o tem i biorąc z tego przekonanie, że ich przeciw narodowe dążności nie znajdują zwolenników, muszą mocno się martwić. Najwyraźniej dała się poznać sympatya dla domu Sabaudzkiego, podczas przedstawiania na którym p. Ristori wystąpiła. Trudno aby robiono owacy z większym zapalem jak wówczas synom Wiktora Emanuela, która wyraźnie przybrała charakter protestacyi energicznej przeciw wszystkim marzącym o rozszarpaniu Sardynii. Była to prawdziwie manifestacya przeciwna, tem większe znaczenie mająca, że tylko sam wybór ludności udał się był do teatru owego wieczora, ponieważ ceny były podwyższone.

Wycieczka książąt do Grande Chartreuse, podobnie nastęrczyła mieszkańcom sposobność do objawienia swej życzliwości. Prefekt dep. Isere udał się do Saint-Laurent du Pont na ich przyjęcie, a księżna Genui zaprosiła go, jako też władze miejscową na obiad.

Upały prawdziwie afrykańskie od kilku miesięcy nas trapią, śnieg zaledwie na wierzch Alp pozostał; i dla tego wielu przybywa turystów. Już kilku dokazało wejść na Mont-blanc, a znowu inne towarzystwo do tego się przysposabia. Ale rolnicy nie podzielają radości miast obfitujących w wody uzdrawiające. Zboża mało wydają omłotu a zbiory kartofli nie obiecują długiego trwania.

Turyń 13 sierpnia. Onegdaj sprowadzono do Turynu działa austriackie, zdobyte w czasie ostatniej wojny i takowe do parku artylerii wcielono. *Monitor Toskano* wyraża nadzieję, że lud będzie umiał po wyborach zachować spokojność i porządek, a kiedy tymczasem zgromadzenie narodowe radzić będzie o losach przyszłych księstwa, każdy będzie umiał się oprzeć pokusom i namowom złych obywateli. Mocą postanowienia rządu w dniu 31 lipca, uniwersytet tokański w Pizie został przywrócony. *(Sch. Ztg.)*

Gariibaldi przyszedł do zdrowia, wzięł dymisyę z wojska Sardynskiego i przybył do Liworno; generał Ulloa odda mu dowództwo nad wojskiem tokańskim, bez żadnego operu ze swojej strony. *(Nord.)*

OSTATNIE WIADOMOŚCI.

Bern 17 sierpnia. Z Zürich nadeszła wiadomość że Austria odmawia konferowania z Sardynią, że Sardynia przyjąć nie chce na siebie części austriackiego długu państwa.

Paryż 17 sierpnia. (wieczorem). Cesarz przyjmował wczoraj wielkiego księcia Ferdynanda tokańskiego, który tu przybył incognito. Wieczorem o 8ej cesarz z cesarzową odjeżdżają do Pyreneów.

Paryż 18 sierpnia. *Monitor* dnia dzisiejszego, zawiera dekret cesarski, mocą którego ostrzeżenia udzielone dziennikom we Francyi i w osadach francuzkich, mają być uważane za niebyłe. Wczoraj wieczór odjechał cesarz z cesarzową z Paryża; do 5 września zabawią w Saint-Sauveur, a potem udadzą się do Biarritz. Zarządzono srodki, aby dekreta amnestyi natychmiast w wykonanie wprowadzone być mogły.

Londyn 16 sierpnia. W tych dniach ma wypłynąć z Portsmouth część floty kanałowej dla wykonywania ewolucyi i manewrów na kanale. Do *Indiahouse* nadszedł wczoraj rozkaz ażeby wojska, które do Indyi mają być wysłane, były w pogotowiu. Odplynie 2811 żołnierzy do Kalkuty, 1080 do Bombay, 445 do Madras, 340 do Kurachee, w ogóle 4586 żołnierzy, nielicząc oficerów. Wojsko to ma zapełnić miejsce po starych kompaniach które zażądały dymisyi, i około 20 lub 30 b. m. na okręty w Gravesend wsiądzie.

Mowa zamykająca posiedzenia parlamentu angielskiego jest w duchu pojednawczym ułożona. Powiedziano w niej że na propozycye uczynione gabinetowi angielskiemu względem zebraania się konferencyi wielkich mocarstw, celem uregulowania spraw Włoskich, nie dano stanowczej odpowiedzi; lecz wyrażono że dotąd rząd N. Pani nie otrzymał dostatecznych wiadomości, które mogłyby go przekonać, że obecność pełnomocnika W. Brytanii byłaby stosowna na takich konferencyach. Lecz N. Pani cieszyłaby się, gdyby miała udział w obmyśleniu środków, któreby ustanowiły pokój powszechny na trwałych i zadowalniających zasadach.

Berlin 19 sierpnia. Stan zdrowia króla nie pogorszył się, spał spokojnie a sen siły pokrzepia.

Florenca 16 sierpnia. Wniosek deputowanego Ginori, uznający dynastye lotaryńską za odpadłą od tronu w Toskanii, jednogłośnie 168 głosami, wśród największego zapamiętania i oklasków publiczności przyjęty został. Następnie książę Strozzi, Markiz Manzi, hrabiowie della Gherardesca, Franceschi, Piccolomini, Borghese i p. Adami wnieśli projekt następujący: „Zgromadzenie oświadcza swą stanowczą wolę, żeby Toskania tworzyła część silnego królestwa Włoch pod berłem konstytucyjnym Wiktora Emanuela“. Zgromadzenie jednogłośnie ten wniosek zatwierdziło.

Londyn 18 sierpnia. Czytamy w *Morning Post* korespondencyę z Florencyi pod 12 b. m. donoszącą, że p. Reiset zagroził rządowi tokańskiemu interwencyą zbrojną, jeśli by upierał się dalej przy niedopuszczeniu wielkiego księcia. Wiadomość ta zrobiła tu przykre wrażenie, a nawet w towarzystwach dyplomatycznych wielu nie chce jej wierzyć.

Neapol 13 sierpnia. Na okrętach angielskich przed Neapolem stojących, ważne zaszły wypadki. Osada okrętu admirałskiego zbuntowała się i przyszło do starcia między majtkami i żołnierzami marynarki. Eskadra wypłynęła na dalsze morze. Już dawniej podobne wypadki zaszły w Malcie.

Marsylia 17 sierpnia. Według wiadomości z Konstantynopola 10 b. m. p. Thouvenel przybywszy 3 b. m. udał się do swej rezydencyi w Therapia. Dywan zapytuje się dla czego flota angielska przybyła do Alexandryi. Dyplomaci uważają za wielką hańbę rolę, jaką intryga austriacko-angielska, sułtanowi do odegrania przeznaczyła. Powiadają że p. Thouvenel weźmie sprawę prekopu kanału Suez pod swą urzędową opiekę. P. Mussurus udaje się do Paryża, ażeby załatwić ostateczne trudności względem inwestytury księcia Kuza.

Aleksandrya 6 sierpnia. Na drodze żelaznej o mało wice-król Egiptu życia nie postradał.

Wiedeń 18 Sierpnia. Gazeta Wiedeńska urzędowa zamieszcza: **Vöslau 16 sierpnia.** Arcyksiążę Leopold II tokański, pod dniem 21 lipca r. b. zrzekł się z własnego i zupełnie wolnego popędu i postanowienia praw do tronu tokańskiego, na rzecz syna swego i następcy tronu, arcyksięcia Ferdynanda; któremu swe prawa przekazuje dyplomem abdykacyjnym. Wielki książę Ferdynand II w tej chwili w podróż się wybrał. *(Nord. St. Anz. Wien. Ztg.)*

WIADOMOŚCI O HANDLU ZBOŻOWYM.

Gdańsk 13 sierpnia 59 r. Cały tydzień mieliśmy silne upały i susze, w ostatnich dniach nocce była chłodniejsza.

W targach angielskich więcej okazuje się życia, a lubo materialne podwyższenie cen jest mało znaczne, wszakże mniej nacisku do sprzedaży, a więcej ochoty do kupna, nadały handlowi zbożowemu charakter dążności ku poprawie, która na wszystkich bez wyjątku placach czuć się dawała. Żniwa skończone na południu a w biegu w środkowych częściach Anglii, dały wypadek niższy od średniego, tak pod względem gatunku jak i obfitości. W przyszłym tygodniu zbiór w północnych prowincjach rozpoczyna się, ale na lepszy rezultat nikt nie liczy.

Kartofle powszechnie się psują, a w wielu miejscach tak je uważają za stracone, że kazano pola przeorać.

We Francyi, w miarę postępu żniwa, coraz widoczniej niedostateczność zbioru daje spoznać, a według urzędowych dzienników, zbiór ten najmniej o 1/3 będzie niższym od zeszłorocznego. Brak taki w obec konsumpcyi blisko czterdzieści milionowej, na ceny nie może pozostać bez wpływu, a tylko znaczne rezerwy tamują silniejszy rozwój targów.

W Belgii i Hollandyi tenże sam stan jest co we Francyi. Ceny trzymają się mocno, lecz o brot interesów w ogólności ograniczony.

Na naszej giełdzie w ciągu tygodnia ruch był większy i ceny o 10 do 15 guld. przybrały. Mieśliśmy wiele świeżych małych partyi pszenicy i żyta, wszystkie oznaczały się nadzwyczajną wagą, bo żyto dochodziło do 130 a nawet 134 fnt. a pszenica 134 do 139 fnt. Wszakże ziarno w ogólności jest ciemne w kolorze i jakby nieco przepalone. Na równą wagę przeszłoroczne chętniejszych znajdowało kupców i lepsze przynosiło ceny. Żyto trzymało się na najwyższych ostatnich notowaniach, i sprzedaż była łatwa tak na leżące ziarno jako też na odstawę jesienną lub wiosenną.

Sprzedano w tygodniu pszenicy łaszt. 770, żyta 425, na odstawę łaszt. 200, jęczmienia 20, owsa 30, rzepaku 150, siemienia lnianego 38, grochu 7.

Placono za łaszt pszenicy świeżej z wagą hol. od 133 do 136 1/2, guld. prusk. od 450 do 505, wagi polsk. od 250 do 257, od złp. 36 gr. 7, do złp. 40 gr. 20 za korzec.

Placono za łaszt pszenicy zeszłorocznej z wagą hol. od 131 do 132, guld. prusk. od 410 do 470, wagi polsk. od 247 do 249, od złp. 33 gr. 2, do złp. 37 gr. 29.

Placono za łaszt pszenicy zeszłorocznej z wagą hol. od 133 do 133 1/2, guld. prusk. od 440 do 485, wagi polsk. 250 do 251, od złp. 35 gr. 18 do złp. 36 gr. 6 za korzec.

Placono za łaszt żyta zeszłorocznego z wagą hol. 130, guld. prusk. od 270 276, wagi polsk. 245, od złp. 22 gr. 21 do złp. 23 gr. 5 za korzec.

Placono za łaszt żyta na odstawę z wagą hol. 130, guld. prusk. 276, wagi polsk. 245, złp. 23 gr. 5 za korzec.

Placono za łaszt rzepaku z wagą hol. — guld. prusk od 474 do 480, wagi polsk. — od zł. 38 gr. 10 do złp. 38 gr. 24 za korzec.

Placono za łaszt rzepiu z wagą hol. — guld. prusk. od 500 do 505, wagi polsk. — od złp. 40 gr. 9 do złp. 40 22 za korzec.

Placono za łaszt siemienia lnianego z wagą hol. — guld. prusk. 432 1/2 wagi polsk. — złp. 34 gr. 28 za korzec.

Przez Toruń przebyło pszenicy łasztów 155 3/4 żyta 155, jęczmienia 1 2/3, grochu 6, bobu 2 5/6, belek sosnowych 4847, dębowych 247, bali łasztów 147.

Woda spadła na 6 cali poniżej 0. Sprzedano 1200 sztuk okrągłaków pięknych po 525 tal.

Sprzedano 800 nadzwyczaj celnych po cenie niewiadomej mówią że wyżej 800 tal.

2000 murlat pięknych } po 7 2/3 stopa kubicz.
105 belek

10 kóp bali po 1370 za koronę.
Kursa zamian Londyn 198, Hamburg 44 2/3.

Aleksander Makowski.

Główna Kassa Oszczędności. W tygodniu upłynionym do dnia 2 (14) sierpnia r. b. włącznie, wydano książeczek nowych 76 na które, tudzież na dawniejsze w 442 wnioskach złożono, rsr. 9064 kop. 20. Na żądanie 168 uczestnikom wypłacono (prócz procentu za rok bieżący rsr. 144 kop. 86), i umorzono książeczek oszczędności 77, przeto uczestników 14304 posiada kapitał rsr. 750274 kop. 97.

Warszawa dnia 2 (14) sierpnia 1859 r. — za Naczelnika, Krauze.

Wiadomości bibliograficzne.

Nakładem B. M. Woffa w Petersburgu wyszły nowe dzieła i są do nabycia we wszystkich księgarniach Warszawskich i na prowincyi. **Anto-da-Fé** Komedya w 1-ym akcie. **Szczesna** Powieść Cyprjana Norwida 8-ka 1859. Cena kop. 60. **Juliana Ursyna Niemcewicza**, Podróże historyczne po ziemiach polskich od 1811 do 1828 r. Wydanie drugie, ozdobione 38 rycinami na stali wielka 8-ka 1859 rs. 10. **Spiewy historyczne**, przez Jul. Urs. Niemcewicza, 16-ka rs. 1 kop. 50. Skład główny powyższych dzieł w księgarni **Henryka Natansona** przy ulicy Krakowskie-Przedmieście w pałacu JW. hrabi Stanisława Potockiego Nr. 17 wprost kościoła XX. Karmelitów.

TEATR WIELKI. Jutro: *Lucja z Lamermoru* 2-gi akt baletu *Dwaj Złodzieje*.

TEATR ROZMAITOSCI Jutro. *Zięć p. Pairier.* (wznowione).